

Szellemi örökségek itthon és a Kárpát-medencében

Dr. Csonka-Takács Eszter
igazgató
Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság

*UNESCO Egyezmény a Szellemi Kulturális
Örökség Megőrzéséről*

(2003)

Convention for the Safeguarding of the
Intangible Cultural Heritage

Az Egyezmény célja

- Védeni és megőrizni a szellemi örökséget
- Biztosítani a fennmaradását a közösségekben és csoportokban;
- Tudatosítani a szellemi kulturális örökség védelmének és megőrzésének fontosságát;
- Közzé tenni és ünnepeljük a szellemi kulturális örökséget;
- Ösztönözni a kultúrák közötti párbeszédet és a kulturális sokszínűség iránti tiszteletet.

A fogalom

- szokás
- tudás
- ábrázolás
- készség
- kifejezési forma
- valamint ezek színhelyei és eszközei

- nemzedékről nemzedékre *hagyományozódik*
- állandóan *újrateremtődik*
- *identitás és folytonosság* érzését biztosítja
- kulturális *sokszínűség* és az emberi *kreativitás* tiszteletét segíti

Megnyilvánulási területei

- Szóbeli hagyományok és kifejezési formák, beleértve a nyelvet is, mint a szellemi kulturális örökség hordozóját;
- Előadóművészetek;
- Társadalmi szokások, rítusok és ünnepi események;
- A természetre és a világegyetemre vonatkozó ismeretek és gyakorlatok;
- Hagyományos kézművesség.

Magyarország csatlakozása

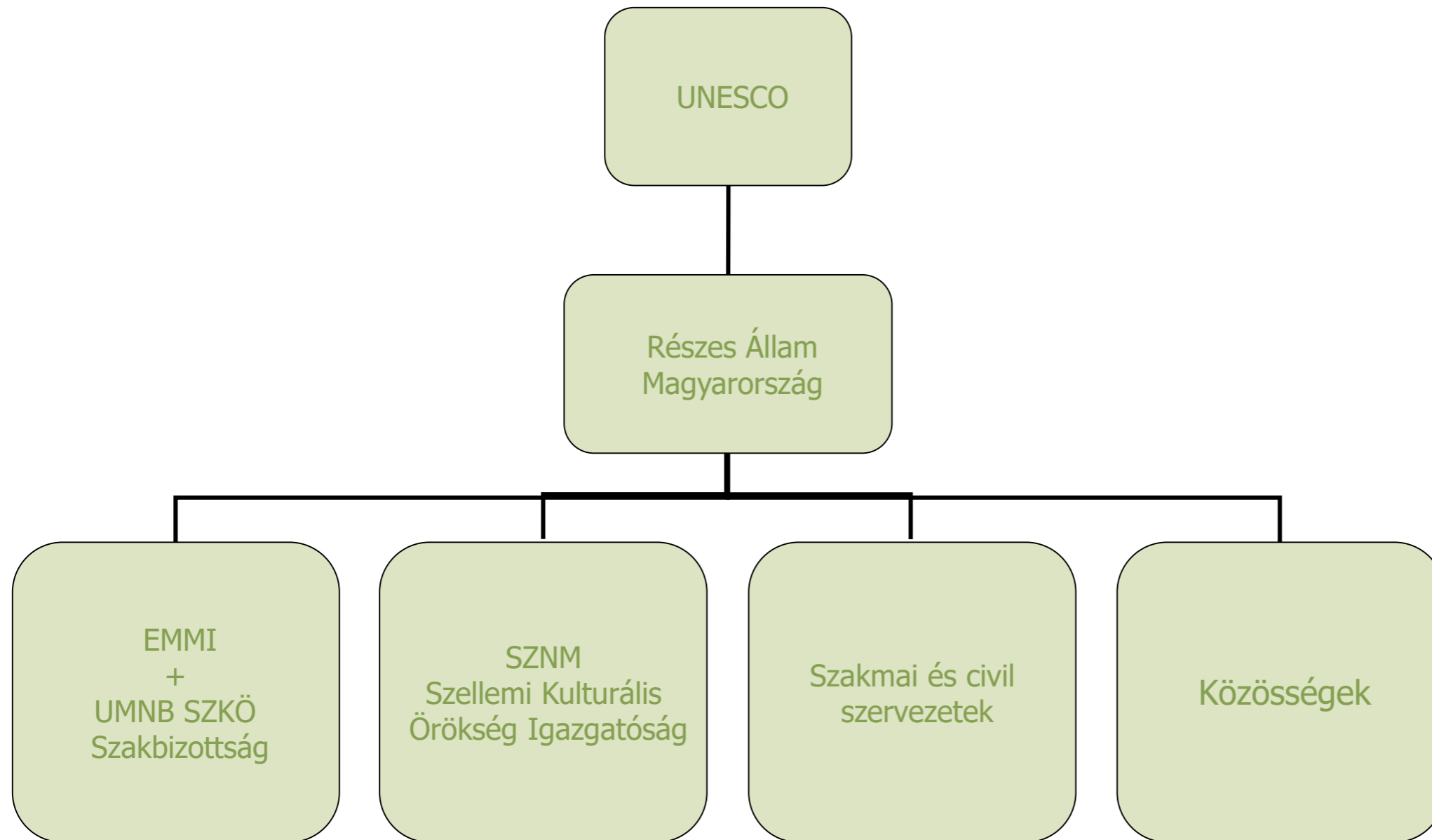
2006. évi XXXVIII. törvény

a szellemi kulturális örökség megőrzéséről szóló,
Párizsban, 2003. év október hó 17. napján elfogadott UNESCO
Egyezmény kihirdetéséről

Az egyezmény megvalósítása nemzeti szinten

- **SZKÖ** elemek azonosítása és meghatározása;
- Nyilvántartásba vétel;
- Felelős szakértői testületek létrehozása;
- Kutatási módszerek kifejlesztése az SZKÖ megőrzése érdekében;
- SZKÖ szakértők képzése;
- SZKÖ-hez való hozzáférés biztosítása;
- Dokumentációs intézmények létrehozása;
- Oktatás
 - Nyilvánosságot megcélzó;
 - Érdekelte közösségeken belüli;
 - Iskolarendszeren kívüli.

Szervezeti felépítés

Szakmai hálózatok:

- SZKÖ megyei referenci rendszer
- Önkéntes szakmai hálózat
- Határon túli magyar szakértők civil szervezetek

SZKÖ-t hordozó közösségek kapcsolata:

Tudatos Örökségvédő Közösségek Köre

Határon túli szakértői fórum

- A Magyarország területén kívüli magyar szellemi kulturális örökség megőrzésének lehetőségei és eszközei (2010. június 16-17.)
- Szakmai ajánlás a határon túli magyar szellemi kulturális örökség megőrzésének eszközeiről a 2003-as UNESCO egyezmény alapján

Képzés a határontúli magyar civil szervezetek számára

Műhelyfoglalkozás a határon túli magyar civil szervezetek számára (2011. szeptember 21-24.)

- *A szellemi kulturális örökség védelem gyakorlata a résztvevők országaiban*
- *A kulturális örökségre építő helyi termékek fejlesztése*
- *A generációk közötti tanulás előmozdítása*
- *A hagyományok föltárása, dokumentálása és bemutatása*

Lehetőségek nemzetközi szinten

- Szomszéd Részleges Államok csatlakozása az Egyezményhez
- Kulturális Vegyesbizottsági ülések, dokumentumok (szlovák, horvát, szerb)
- Többszintű kapcsolatok: UNESCO Nemzeti Bizottságok, Szellemi Kulturális Örökség Bizottságok, szakmai intézmények között
- Nemzetközi programok (Pütkösdi Sokadalom)
- Multinacionális felterjesztések UNESCO listára

A szellemi kulturális örökség és a turizmus kapcsolata

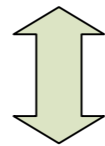
1. A helyi szellemi örökség tudatosítása
 2. Láthatóság (vizibilitás) biztosítása
 3. Megőrzési stratégiák kidolgozása
- **Kulturális kínálat a turizmus számára!**

A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke

- A szellemi kulturális örökség elemeinek
azonosítása,
meghatározása;
- Nyilvántartás készítése.

Felterjesztés mechanizmusa

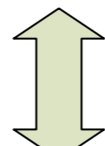
Miniszter

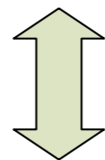
Nemzeti Bizottság

Szakértők, lektorok

Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság

Közösség (szakemberek, hagyományőrök, önkormányzat, egyház, kulturális intézmények, civil szervezetek)

A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke

- ***Mohácsi busójárás*** (2008; 2009-től *Az emberiség szellemi kulturális örökségének reprezentatív listáján is*)
- ***Népművészet Mestere díj kitüntetettjeinek tudása és tevékenysége*** (2008)
- ***Élő hagyományok Kalocsa kulturális terében: pingálás, tánc, viselet*** (2009)
- ***A nagykunsági birkapörkölt karcagi hagyománya*** (2009)
- ***A mezőtúri fazekasság*** (2009)
- ***A halasi csipkevarrás élő hagyománya*** (2010)
- ***Matyó örökség: a hímzés, viselet, folklór továbbélése*** (2010 UNESCO listán)

A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzéke

- ***A magyar solymászat*** (2010, UNESCO listán)
- ***Pütkösdi templomdíszítés Mendén (2011)***
- ***Emmausz Bólyban (2011)***
- ***Tikverőzés Mohán (2011)***
- ***A molnárkalács borsodnádasi hagyománya (2012)***
- ***Sárköz népművészete: szövés, hímzés, gyöngyfűzés, viselet***
- ***A kőszegi "Szőlő Jövés" ünnepe (2013)***
- ***Gyékényszövés Tápén (2013)***
- ***A szilvalekvár főzés szatmár-beregi hagyománya (2013)***
- ***Hagyományos halászat a Duna magyarországi alsó szakaszán (2013)***
- ***Csobánolás - bukovinai székely betlehemes játék (2013)***

UNESCO Register of the Best Safeguarding Practices

Legjobb megőrzési gyakorlatok

2011: A táncház módszer: a szellemi kulturális örökség
megőrzésének magyar modellje

A szellemi kulturális örökség kommunikációja

Szellemi Kulturális Örökség - Mozilla Firefox

Eéjl Szerkesztés Nézet Előzmények Könyvjelzők Eszközök Súgó

http://szellemiorkseg.hu/?menu=fooldal

Legtöbbször látogatott Bevezetés Friss hírek

Szellemi Kulturális Örökség

Szellemi Kulturális Örökség

főoldal english hírek magunkról kapcsolat linkek Keresés...

- unesco egyezmény
- nemzeti jegyzék
- szakmai hálózat
- nemzeti bizottság
- unesco listák
- módszertani anyagok

- felhívás
- kritériumrendszer
- jelölő nyomtatvány
- elemek a jegyzéken
- jó gyakorlatok

legfrissebb

A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékén található nyolc elem közül az alábbiakban a **Magyar solymászatot** mutatjuk be, melynek apropója az őszi solymászkodás kezdeteként.

hírek

A Kulturális Örökség Napjai megnyitóján kihirdették A szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére felvett elemeket

Az érintett közösségek kulturális értékeinek bemutatására szeptember 18-19-én a Múzeumkertben került sor.

Első alkalommal, 2010. szeptember 17-én került sor a Szellemi kulturális örökség nemzeti jegyzékére felvett elemek nyilvános kihirdetésére.

A Kulturális Örökség Napjai megnyitóján Dr. Réthelyi Miklós nemzeti erőforrás miniszter beszéde végén kihirdette a jegyzékre felvett nyolc elemet. Ezután dr. Cseri Miklós, a Szabadtéri Néprajzi Múzeum főigazgatója minden közösséget laudációban köszöntött, majd miniszter úr dr. Csonka-Takács Eszter a Szellemi Kulturális Örökség Igazgatóság igazgatója közreműködésével átnyújtotta a felterjesztő közösségek képviselőinek a kihirdetés dokumentumát.

http://szellemiorkseg.hu/index.php?menu=208m=nemzeti

Start Microsoft PowerPoint ... Szellemi Kulturális Ör...

HU 10:42

Köszönöm a figyelmet!

www.szellemiarokseg.hu

csonka@sznm.hu